Konstrukcja bohatera prozy Olgi Tokarczuk

Spis treści

Wstęp 3
Rozdział I psychologiczne porządkowanie rzeczywistości.. 7
Rozdział II Prawiek i inne czasy: magia czasu i przestrzeni … 21
Rozdział III Dom dzienny, dom nocny: determinacja w dążeniu do zmiany płci 43
Zakończenie 66
Bibliografia 70

Wstęp

W mojej pracy pragnę zająć się sposobem konstruowania bohaterów prozy Olgi Tokarczuk, ukazanych w dwóch powieściach: Prawiek i inne czasy oraz Dom dzienny, dom nocny. Autorka, z wykształcenia psycholog, opiera się na odkryciach Zygmunta Freuda i Carla Gustawa Junga oraz nawiązuje do bogatej tradycji prozy psychologicznej, której niewątpliwą reprezentantką na gruncie polskim była Maria Kuncewiczowa. Interesowała ją przede wszystkim psychika kobiety, jej intymne przeżycia oraz uwikłanie w konflikty społeczne, i niemożność pogodzenia się z samym sobą. Kontynuatorką tej tematyki jest Olga Tokarczuk. Jej proza zainteresowała mnie szczególnie z powodu poruszanej tam problematyki psychologicznej. Szczególną uwagę zwróciłam na skomplikowane psychologicznie osobowości kobiet, które, podobnie jak w prozie Kuncewiczowej, nie radzą sobie z własną tożsamością. Autorka poddaje analizie jedno z podstawowych uczuć ludzkich, jakim jest szczęście, rozumiane w rozmaity sposób. Wyjaśnieniem tego zagadnienia zajmuję się w rozdziale II, powołując się na prace Władysława Tatarkiewicza. Do osiągnięcia celu dążyłam różnymi drogami. Poszukiwanie szczęścia to motyw przewodni obu powieści Olgi Tokarczuk i zarazem mojej rozprawy.

Praca niniejsza ukazuje emocje ludzkie, poszukiwania i rozterki. Staram się,

podobnie jak Tokarczuk, przy omawianiu problemów powieściowych bohaterów konfrontować ich zachowania z teoriami psychologicznymi. Szczególnie z osiągnięciami Freuda w dziedzinie psychoanalizy, opartej na wyjaśnieniu różnic pomiędzy id, ego i superego podstawowymi składnikami każdej osobowości, a także z opisanymi przez Junga pojęciami archetypów i rodzajów nieświadomości.

W rozdziale I staram się ukazać ważkie dla całej pracy pojęcia z dziedziny psychologii. Nie mogłam też ominąć głównych pojęć teoretycznoliterackich związanych z prozą psychologiczną. Próbuję więc ukazać rolę narracji, świata przedstawionego, a szczególnie czasu i przestrzeni w powieściach Olgi Tokarczuk. Moje rozważania uzupełniam próbą rekonstrukcji biografii Olgi Tokarczuk.
Bohaterów powieści Prawiek i inne czasy oraz Dom dzienny, dom nocny analizuję i interpretuję w kolejnych rozdziałach pracy. Traktują one kolejno o problemach emocjonalnych i egzystencjalnych głównych bohaterów, Ruty, Izydora i dziedzica Popielskiego, na tle magicznej przestrzeni Prawieku Wszyscy oni dążą do osiągnięcia szczęścia. Dla jednych będzie ono utożsamiane z dobrami materialnymi, które mają rekompensować wszystkie poniżenia, dla innych będzie to chęć uzyskania odpowiedzi na pojawiające się w różnych momentach życia pytania egzystencjalne. Prawiek, w którym mieszkają, jest odizolowany od świata. Granic jego bronią aniołowie, a przekraczając je traci się poczucie bezpieczeństwa. Wszyscy bohaterowie, którzy opuszczają to przepojone magią miejsce stają się źli, nie potrafią zaznać szczęścia.

W rozdziale III próbuję ukazać bohaterów Domu dziennego, domu nocnego, borykających się z problemem odnalezienia własnej tożsamości. Obok postaci z apokryficznych opowieści św. Kummernis i mnicha Paschalisa pojawia się narratorka utożsamiana z samą Olgą Tokarczuk. W różnych momentach powieściowego życia bohaterów do głosu dochodzą freudowskie ego, id i superego a także jungowskie pojęcia cienia oraz archetypów. Podobnie jak bohaterowie Prawieku, św. Kummernis, mnich Paschalis i narratorka dążą do szczęścia, jest to jednak poszukiwanie innego rodzaju doznań. Przede wszystkim dojrzewają do zrozumienia swoich potrzeb, a następnie próbują je zrealizować poprzez przekraczanie granic własnego ja. Rozprawa ta ma być próbą wyjaśnienia zachowań bohaterów obydwu powieści, którzy z zaciętością i stanowczością, wbrew wszelkim przeciwnością szukają odpowiedzi na ważne dla nich pytania.

Liczba stron	80

Nazwa Szkoły Wyższej	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Rodzaj pracy	magisterska
Rok oddania	2004

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę pisanie prac - sprawdzony serwis!